

Van: André de Baerdemaeker & Martin Frank
Datum: 8 juni 2017
Betreeft: Jaarverslag Stichting Vogelklas Karel Schot 2016

Inleiding

Stichting Vogelklas Karel Schot te Rotterdam is een opvangcentrum voor gewonde, zieke en anderszins hulpbehoevende wilde vogels, en zoogdieren. Jaarlijks worden duizenden opgevangen, met het doel deze weer in goede gezondheid in vrijheid te stellen.

Voor u ligt het jaarverslag over het jaar 2016 waarin u kunt lezen hoe het jaar is verlopen. Dit jaarverslag gaat specifiek in op de organisatie in paragraaf 2 en de uitgevoerde werkzaamheden in paragrafen 3 en 4. De financiën komen in paragraaf 5 aan bod. In de laatste paragraaf vermelden wij onze samenwerkingspartners, aan wie wij veel dank verschuldigd zijn.

Organisatie

Bestuur

De stichting heeft een uit zeven zetels bestaand bestuur, waarvan er in 2016 vijf bezet waren.

De heer Ignacio Fernandez verliet het bestuur vanwege een verhuizing naar het buitenland.

Hierdoor was de samenstelling van het bestuur in 2016 als volgt:

De heer André de Baerdemaeker, in het dagelijks leven ecooloog bij Bureau Stadsnatuur, is voorzitter en waarnemend secretaris. De heer Martin Frank, werkzaam als jurist bij Stichting Pameijer, is penningmeester. De algemeen bestuursleden zijn mevrouw Monique Fransen, freelance communicatie-adviseur, de heer Eelco Koppert, manager bij ING en mevrouw Anja Melis (geen hoofdbetrekking). De functie van secretaris is vacant.

Staf

De Vogelklas heeft drie betaalde medewerkers in dienst. Mevrouw Monique de Vrijer is als beheerder, samen met het dagelijks bestuur, verantwoordelijk voor de uitvoering van het gestelde beleid. Zij leidt het operationele deel van de Vogelklas en dus is zij de centrale spil in de organisatie. Mevrouw Mirjam van den Ouden is als hoofd diervoorzorging verantwoordelijk voor de

behandeling van de dieren en het aansturen van het team van vrijwilligers. Daarnaast treedt zij op als plaatsvervangend beheerder en is in die hoedanigheid nauw betrokken bij alle aspecten van de organisatie. Mevrouw Esmeralda van de Keur is als diervoorzorgster werkzaam. De hoeveelheid werk die de staf (vooral in het hoogseizoen) verzet is enorm, zodat versterking van het team nog altijd prioriteit heeft.

Vrijwilligers

De Vogelklas kon in 2016 rekenen op de inzet van 110 vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers is de laatste drie jaar tamelijk stabiel.

Opvang vogels en zoogdieren

Opvangtotalen

In 2016 heeft de Vogelklas in totaal 9689 dieren opgevangen, wat een nieuw record is. Vorig jaar leek het er nog op dat er een stabilisatie in het aantal op te vangen dieren zou optreden, maar de resultaten van 2015 suggereren dat de groei nog niet ten einde is. De Vogelklas ontving 8107 wilde vogels, verdeeld over 111 soorten. Daarnaast werden 807 tamme dieren opgevangen. Er werden 775 zoogdieren opgenomen, verdeeld over tien soorten. Het merendeel betrof egels, waarvan er 621 exemplaren in Egelopvang Zuid-Holland-Zuid werden behandeld, nog altijd onder de ontheffing van de Vogelklas. Een aantal van deze dieren werd via de Vogelklas opgevangen en doorgesluisd naar de egelopvang. Een paar egels zijn ook via de Vogelklas weer vrijgelaten. Het betreft hier slechts een handvol dieren. De andere zoogdieren waren voornamelijk (dwerg)vleermuizen, 146 in totaal.

Behandelsucces

Niet alle dieren in de Vogelklas zijn behandeld voor hun kwalen. Voor 3900 dieren kwam alle hulp te laat: zij zijn direct bij de intake geëuthanaseerd of stierven zelf bij arriveren in de Vogelklas. Euthanasie is een belangrijk middel om uitzichtloos lijden bij zwaargewonde en ernstig zieke dieren zoveel mogelijk te bekorten.

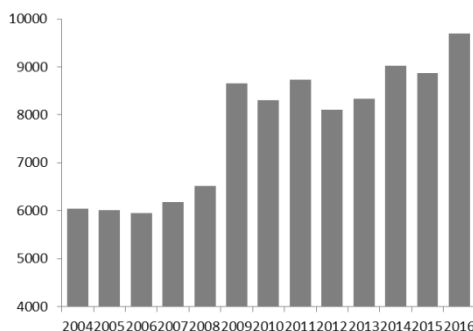
Voor 1693 wilde vogels hebben we naast de oorzaak van binnenkomst ook het succes

van de behandeling kunnen meten (bijlage 3). Van deze vogels kon 54% weer in vrijheid kon worden gesteld. De andere dieren sterven in de Vogelklas, of werden later alsnog geëuthanaseerd, bijvoorbeeld wanneer bleek dat een behandeling na enige tijd niet aansloeg. Per oorzaak kan de score nogal verschillen: vogels die door katten worden gebeten hebben zeer weinig kans het er levend vanaf te brengen. Van de 412 slachtoffers van katten moesten we er 239 (58%) meteen euthanaseren. Van de overgebleven dieren haalde slechts 33% de eindstreep.

Ontwikkelingen

Voor 2009 ving de Vogelklas jaarlijks tussen de 6000 en 6500 dieren op. In 2009 steeg dat aantal sterk, als gevolg van verbeterde samenwerkingsverbanden en sluiting van kleine asielen in de regio. Sindsdien schommelt het aantal opgevangen dieren in de Vogelklas jaarlijks boven de 8000. Het lijkt er nu op dat er nog altijd groei plaatsvindt.

Herkomst dieren

In bijlage 2 is te zien uit welke gemeentes de dieren in de Vogelklas afkomstig zijn. De cijfers zijn samengesteld op basis verbeterde administratie in de Vogelklas en niet langer samengesteld uit gegevens van derden. Het geschetste beeld wijkt daardoor nogal af van dat van vorig jaar, maar is daarmee een stuk accurater. Van 7998 vogels is de herkomst bekend (89%). De Vogelklas ontving vogels uit 39 Zuid-Hollandse gemeenten. Het grootste aantal (3692 exemplaren; 46%) kwam uit Rotterdam. Daarmee is Rotterdam de onbetwiste koploper. Op de tweede plaats volgt Dordrecht met 582 vogels (7%). De enige andere gemeente die meer dan 5% levert is Nissewaard (en Hoeksche Waard wanneer de fusie van kracht wordt). In bijlage 2 zijn de herkomstcijfers weergegeven.

Educatie

Rondleidingen

De Vogelklas heeft in totaal 14 rondleidingen gegeven aan diverse doelgroepen. Door aangescherpte regelgeving omtrent vogelgriep lag dit aantal iets lager dan gebruikelijk. Daarnaast kwamen ruim 400 bezoekers af op de open dag, op 22 mei. De Vogelklas is tevens veelvuldig in de media, bij voorkeur om voorlichting te geven, zoals over de effecten van vervuiling en vandalisme op het welzijn van wilde dieren.

Presentaties

Het geven van presentaties behoorde ook in 2016 tot de werkzaamheden van de Vogelklas. In totaal werden 10 presentaties verzorgd, waaronder een lezing voor dierenambulancepersoneel over de omgang met vlermuizen.

Stagiairs

Het opleiden van stagiairs is een ander belangrijke aspect van het vogelklaswerk. De Vogelklas heeft jaarlijks ten minste tien stageplaatsen beschikbaar. In 2015 waren in totaal 13 studenten in de Vogelklas actief om hun stage te voltooien. Het opleiden van studenten tot diervverzorgers geeft grote meerwaarde aan het asielwerk. Dat de waardering wederzijds is, blijkt uit het feit dat relatief veel stagiairs na hun stage als vrijwilliger actief blijven.

Financiën

De Vogelklas sloot 2016 af met een klein negatief resultaat van € 1.301,-. De inzet op fondswerving is gecontinueerd wat tot ruim € 14k aan aanvullende inkomsten leidde. Voor de opbrengsten uit nalatenschappen van ruim € 34k in 2016 is de Vogelklas zeer dankbaar evenals voor de ontvangen donaties van in totaal ruim € 12k. De Vogelklas werkt hard aan het verminderen van het structurele verlies. Voor nadere details over de financiën wordt verwezen naar de Jaarrekening 2016.

Samenwerkingsverbanden en dankwoord

De Vogelklas kan haar werk niet goed uitvoeren zonder de onmisbare steun van diverse organisaties, instellingen en overheden die de stichting te hulp komen. Gemeente Rotterdam verleent de Vogelklas al jaren een prestatiesubsidie waardoor de Vogelklas financieel op de been kan blijven. Dierenbescherming Rijnmond is eveneens al jaar en dag een steun en toeverlaat. Naast het ophalen en afleveren van honderden vogels en andere dieren, is Dierenbescherming Rijnmond ook steeds meer een partner geworden. De bruikleen van een voertuig van de Dierenbescherming voor het werk van de Vogelklas is daar een goed voorbeeld van. Diverse vogelopvangcentra, niet in de laatste plaats de asielen die verenigd zijn in Stichting Olievogelopvang Nederland (SON), werken met de Vogelklas samen om de kwaliteit en capaciteit van de vogelopvang zo hoog mogelijk te houden. Daarbij dienen

Rijkswaterstaat en Sea Alarm ook niet onvermeld te blijven.

Verschillende onderzoeksinstituten en instanties werken samen met de Vogelklas om onze kennis en kunde te blijven verbeteren: Erasmus Universiteit Rotterdam, Naturalis Leiden, Universiteit Utrecht, Natuurhistorisch Museum Rotterdam, GGD-Rotterdam, De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, Vleermuiswerkgroep Nederland, Rijksdienst voor Ondernemend Nederland RVO, de Dierenpolitie en Stadsbeheer Rotterdam. Dankzij de inzet en de betrokkenheid van vele mensen die hier onmogelijk allemaal genoemd kunnen worden kon de Vogelklas ook in 2016 weer haar werk verrichten. Al die mensen die op de één of de andere manier iets voor de Vogelklas deden, een helpende hand toestaken, een vogel oppaapten, een donatie deden of ons op andere wijze hebben geholpen: ontzettend bedankt.

Bijlage 1 - opgevangen dieren in 2016

Wilde vogels (totaal)	8101		
Aalscholver	69	Pimpelmees	65
Beflijster	1	Purperreiger	2
Bergeend	11	Putter	17
Blauwe Reiger	84	Ransuil	11
Boerenwaluw	34	Rietgors	1
Bokje	1	Rietzanger	1
Bonte Strandloper	1	Roodborst	39
Bonte Vliegenvanger	1	Rotgans	1
Boomkruiper	10	Scholekster	39
Boomvalk	4	Sijs	1
Bosuil	8	Slechtvalk	8
Brandgans	6	Smient	2
Brielduiker	1	Sperwer	12
Buizerd	57	Spreeuw	74
Casarca	1	Staartmees	4
Drieteenmeeuw	1	Stadsduif	1040
Ekster	294	Steenuil	2
Fazant	14	Stormmeeuw	29
Fitis	1	Stormvogeltje	1
Fuut	41	Tafeleend	1
Gaai	53	Tjiftjaf	6
Gekraagde Roodstaart	2	Torenvalk	16
Gierzwaluw	103	Tureluur	1
Goudhaan	13	Turkse Tortel	562
Grasmus	1	Vink	19
Graspieper	1	Visdief	7
Grauwe Gans	71	Vuurgoudhaan	1
Groene Specht	13	Waterhoen	103
Groenling	10	Watersnip	2
Grote Bonte Specht	25	Wespendief	1
Grote Canadese Gans	13	Wielewaal	1
Grote Mantelmeeuw	9	Wilde Eend	710
Grote Zilverreiger	1	Winterkoning	18
Grutto	1	Wintertaling	1
Halsbandparkiet	71	Witte Kwikstaart	11
Havik	2	Wulp	1
Heggenmus	33	Zanglijster	59
Holenduif	8	Zilvermeeuw	197
Houtduif	1010	Zwarte Kraai	228
Houtsnip	87	Zwarte Roodstaart	5
Huismsus	99	Zwartkop	8
Huiszwaluw	35	Zwartkopmeeuw	1
Ijsvogel	13		
Jan-van-gent	4	Tamme dieren (totaal)	807
Kauw	458	kalkoen	1
Kemphaan	2	kip	113
Kerkuil	13	postduif	304
Kievit	13	sierduif	200
Kleine Canadese Gans	2	tamme eend	106
Kleine Karekiet	4	boerengans	27
Kleine Mantelmeeuw	385	sierhoender onbepaald	15
Kneu	1	zwarte zwaan	1
Knobbelzwaan	370	tropische vogel onbekend	37
Koekoek	5	Huiskat	2
Kokmeeuw	175	Konijn	1
Kolgars	1		
Koolmees	154	Zoogdieren	775
Koperwiek	5	Bunzing	5
Krakeend	2	Egel	621
Kramsvogel	2	Gewone dwergvleermuis	71
Krombekstrandloper	1	Konijn	3
Kuifeend	30	Laatvlieger	7
Kwartel	1	Mol	1
Lepelaar	2	Ruige dwergvleermuis	62
Meerkoet	317	Rosse vleermuis	1
Merel	457	Steenmarter	1
Nijlgans	70	Tweekleurige vleermuis	3
Ooievaar	4		
Pestvogel	1	Totaal	9683

Bijlage 2 - Herkomstgemeentes van vogels in de Vogelklas 2016

Gemeente	aantal	%
Ablasserdam	65	0,8
Ablasserwaard	109	1,4
Albrandswaard	72	0,9
Alphen aan de Rijn	1	0,0
Barendrecht	223	2,8
Brielle	70	0,9
Capelle aan den IJssel	258	3,2
Delft	2	0,0
Den Haag	2	0,0
Dordrecht	582	7,3
Goeree-Overflakkee	133	1,7
Gorinchem	2	0,0
Gouda	2	0,0
Hendrik-Ido-Ambacht	109	1,4
Hoeksche Waard	506	6,3
Krimpenerwaard	167	2,1
Lansingerland	191	2,4
Leidschendam-Voorburg	1	0,0
Maassluis	1	0,0
Midden-Delfland	2	0,0
Molenwaard	105	1,3
Nieuwkoop	1	0,0
Nissewaard	455	5,7
Papendrecht	142	1,8
Ridderkerk	232	2,9
Rotterdam	3672	45,9
Schiedam	328	4,1
Schouwen-Duiveland	1	0,0
Sliedrecht	86	1,1
Teylingen	1	0,0
Tholen	1	0,0
Vlaardingen	8	0,1
Voorne Putten	119	1,5
Westland	2	0,0
Westvoorne	71	0,9
Zederik	1	0,0
Zoetermeer	2	0,0
Zuidplas	5	0,1
Zwijndrecht	247	3,1
van buiten Zuid-Holland	21	0,3
Totaal	7998	

Bijlage 3 - Behandelingsucces van vogels in de Vogelklas 2016, per oorzaak van binnenkomst

Oorzaak	Aantal	Vrijgelaten
Jong en verweesd	531	59%
Uitputting	319	47%
Gebeten door kat	173	39%
Verwond in het verkeer	125	53%
Tegen raam gevlogen	120	60%
Gepakt door een vogel	66	62%
Verstrikt in draad of touw	55	69%
Nest verwijderd bij werkzaamheden	27	70%
Verwond aan vishaak	23	70%
Verstrikt in visdraad	13	62%
Besmeurd met plantaardige olie	11	64%
Verwond door straatvuil	10	80%
Vastgeplakt in lijm	10	60%
Verwond door mens	9	56%
Verstrikt geraakt in een net	8	88%
Gebeten door hond	6	33%
Verstrikt in plastic	3	100%
Tegen kabel gevlogen	2	50%
Slachtoffer van storm	1	100%
Bevriezing of vastgevroren	1	0%
Besmeurd met stookolie	1	0%
Besmeurd door visolie	1	0%
Oorzaak onbekend	178	51%
Totaal	1693	54%